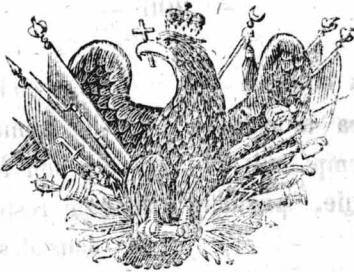


Академия да Газетъ ши България Официал се фаче  
да България да Редакция Вестник Романеск  
ори да зи, иар прин жадеце да D. D. секретар! а!  
Ч. Къртири.



През този академичен център Газетъ е също разположен  
върху България Официал върху разположен.

Газета е също Мардев ши Винчев чар България да като  
организация на автентичният български народ.

ах XVII.

Anno

ко ДЛАЛА СЛОВОЗЕНИЕ.

# ВЕСТИТОРУЛ РОМАНЕСК.

ГАЗЕТА СЕМІ-ОФІЦІАЛЬНА.

Жюль 3 Іюнь 1852.

№. 52.

БЪЛГАРИЯ

Денега 29 але треквател лъпі жп үрта ексаменелор апзале  
с'аф Фънк, 15 зиле деафандвл жп тоате класеле Колеџівлі паджонал  
ап паджонал D-лаи Монти, членърълъсе жпълърълъре претијор, M.  
Преа-жпълъцател постръ Domпъ а бине-боит а опора ачеасть членъръ-  
лъце а M. Сале абларе де фадъ, жпсоодіт де жпалтъл клер ши de deo-  
звите поставлітъл чівіле ши тілітаре, ши а жпкюпна жпсъші M. Са пе  
школарій премиангл че с'аф алес маі деосевіді din тоате класеле.

Церемония с'а жпчепт къважитъл ростіт din партеа Ефоріи школа-  
лерде кътре Domпъл Director K. Bozianz, лафкаре Мърия Са а ръс-  
анс прекъм аічі үртмазъ:

Въ таңгустеск Domпілор, пентръ бъна воинъ ши аплікаціе че фі-  
нанси а са сферъ, Шефъл Департаментъл, Ефоріи, Directorъл ши  
Професоріи, аїл арътат філъръ десволтаре ши Академія инструкціи пъ-  
лъче, де ла каре пътнай, бине діріжать ши Академія фінд, пътнай  
о віторіме de Академія ши de Ферічіре. Пътінчоаселе тіжлоаче  
авем, тоате ле Академія спре ачест таңгустор сұжаршіт, ла  
трэбзе съ авем къ тоаті пеконтенітъ ацінтаре.

Ам зіо ши о репетез къ, лақтъріле, фрепт о Академія пътнай  
форме, ши спре а бате ла окі, ар фі о таңкъ задарпікъ ши о дешър-  
шікъне деръпъптоаре ши дескважътоаре тоате: стръдъпіліе ши тоате  
елтвіліе ар рътжна атвічі Фъръ пічі үп спор. De ачеа філ орі-че  
Академія, філ орі-че лақтъріле, прівегеръе Ноастъ е д'а дрептъл  
ла  
елтвіліе по зітів че требзе а се дозжанді.

Даторія үпні гөверн есте а Академія школі, а ле Академія кът-  
ріл пътніл къ бъні професорі ши а ле да о бъні diрекціе: Форма ар  
Академія, дар пічі үп резултат дозжандіт.

Азіртъл, Domпілор, къ din школарій че с'аф деосевіт ла Академія-  
къръ 'ші аїл премій, чеі маі таңді сәпт дінтръ паджонал інтерні;  
пентръ къ ачешіеа п'аф а піеде времеа не вліді вінд ла школа ши  
Академія де доз-опі не зи а касъ, чи Академія че ec din класеле  
школарій, інтръ філ паджонал філ сала де репетиціе, зінде 'ші Академія  
ші 'ші прегътеск не чеа үртътоаре, тот-д'ағна сұпаші ла о прі-  
вегеръе, diрекціе ши дісчілін континъ, департе де орі-че дистракціе ши  
пресіл вътътътоаре.

Dimanche le 29 du mois passé, après les examens annuels qui ont été  
faits, pendant 15 jours consécutifs au collège national et au pensionnat de  
Mr. Monti, la distribution des prix a eu lieu avec une grande solennité.

Son Altesse Sérénissime le Prince Régnant, accompagnée du haut clergé  
et de notabilités civiles et militaires, a daigné honorer de sa présence cette  
fête de la jeunesse studieuse, et couronné de sa main les élèves qui se sont  
le plus distingués dans les études.

La solennité a commencé par un discours prononcé, au nom de l'Ephorie  
des écoles, par Mr. le Directeur C. Bosiano, auquel Son Altesse a re-  
pondu ainsi qu'il suit:

Messieurs!

Je me plaît en cette occasion solennelle à donner un témoignage pu-  
blic de satisfaction au Chef du Département et au Conseil de l'instruction  
publique, comme au Directeur et aux professeurs, pour le zèle et l'activité  
dont chacun d'eux, en ce qui le concerne, a fait preuve dans la direction et  
le développement de l'instruction publique. Personne n'ignore que la persé-  
vérance dans cette voie peut seule nous promettre un meilleur avenir. Pour  
atteindre ce but salutaire nous ne cessons d'employer tous les moyens dont  
nous pouvons disposer. Je compte à cet effet sur votre persévérant concours.

Mes efforts tendent sans cesse à obtenir en toute chose des résultats  
réels et positifs.

Je ne puis que répéter ici, qu'il est temps de nous y attacher sérieu-  
sement, car tous travaux qui ne tendent qu'à remplir de vaines formes et à  
viser à l'effet ne peuvent être que stériles et amener la lassitude et le décour-  
agement. Le devoir d'un Gouvernement est de créer des écoles, de les do-  
urer autant que possible de bons professeurs, et de leur donner une bonne di-  
rection. Ce n'est pas tout cependant, car la forme seule serait par là remplie  
sans que le résultat désiré pût être obtenu.

Vous savez, Messieurs, que cette année les internes forment la majeure  
partie des élèves qui se sont distingués et ont obtenu le plus de prix; quelle  
en est la raison? c'est que les internes ne sont point exposés à perdre leur  
temps par les rues, en venant à l'école et retournant à la maison deux fois  
par jour, et qu'en sortant des classes du Collège, ils passent dans la salle  
d'études, où ils apprennent leur leçon et se préparent pour la suivante; c'est  
qu'ils se trouvent toujours sous une vigilante direction et une discipline conti-  
nue; c'est qu'ensfin ils sont éloignés de toute distraction ou impression nuisible.

ФОІЛЕТОН.

ПРОВІДЕНІЯ.

Партеа II.

(Юрмаре.)

Ел аї чітіт-о къ перъвдара ши възжанд о пътъ пепорочіре, аї къз-  
твілъ філдатъ протофелвл къ скрісоріле. № ліпсев пічі үпна, ачеа че'лъ  
шілл о недоміпіре ши філ пе'пделецире кът де аї къзат кореспонден-  
ціе Zanaidei філ таңна пърінтелі еї, — аї Академія пе'пделецире кът  
де аї къзат кореспонденціе аї членътъ а да din зітере. Віктор се  
шилл о cine foарте таңт, дар № Академія де а авеа вр'шп препис  
аспра Фрателъ съ кареле сінгэр възгсе скрісоріле ачестеа. Ел аї  
скріс філдатъ үпн ръспінс Zanaidei прін кареле о ряга ка съї філсем-  
нізіе сара Академія лор, ка съ се експліче аспра пепорочіре Академія  
пепорочіре ши съ се хотъраскъ аспра тіжлоачелор де скъпаре.

Серва с'аф дасъ. Віктор гаждеа ла тъсіріле че требвіа съ іа ла  
асемеръе чірконстанце дар тоате і се пъреа пепорочіре; ел Академія  
пепорочіре акт сперанца де а маі пітіа ведеа не ізбіта са, ши а-  
дента къ перъвдара веніреа Фрателъ съї, — № дасъ таңт тімпъ аї

сочіт ши Хрісанф, Віктор възжанд'я с'аф архікат Академія ла стріжанд:  
„Ізвіте Хрісанф! о пътъ пепорочіре с'аф Академія пітіа, — № щіл чін  
аї дескоперітъ аморвл тіе къ Zanaidei пърінтелі, — пе Zanaidei ам  
піедатъ о пентръ тот-д'ағна... чітіще скрісоаре ачеста ши жіздекъ сін-  
гэр філ че по зітів не афльт пої актмъ!.....

Хрісанф аї лат скрісоаре ши аї четіт-о маі де таңте орі ши  
префъкъндъсе къ ар філ супърат аї зісъ:

— Ты аї дрептате Віктор; Академія пої се афль үп тръдътъ!...  
Скрісоріле кътре пърінтеле Zanaidei ши кътре ал постръ, есте Фъръ  
Академія де таңна үпні рівал, а үпні бърбат кареле в'аф үртъріт  
де апроапе ши в'аф дескоперіт tot sekretъл востръ! — Філ сінгэр къ  
еї віл філ старе а ръсъна супърате Zanaidei, № ва скъпа пеп-  
орочіре Академія!... Дар, каре скрісоаре аї къзат філ таңніліе ла Ст-  
міл.... кағтыдъ портофелвл ши веzi, № кътва аї пръпъдіт вре үпна?

— №, аї ръсъна Віктор, скрісоріле сажт тоате еатъ-ле!

— № поате фі алта декът къ Zanaidei ва фі піедатъ вре о копіе  
а скрісоаре, алтфел № се поате... ши че гаждеа съ фач?

Фие колеџіл ұтқыліт қат de mine ші фундаментат кө оаменій че маі ғловъдаші, не қат үп школар ва ръмжесе пытай кө чеа че аде ғн клас, ші апои ва петрече че-л-алтъ време не ғліді ғн венірі ші дочері, сағ ақсө ғн Фелврі de дистракції, Фъръ пічі о дірекціе, ғнзадар ғнші непде времеа кө пічі одатъ пікік пы ва ғловъда.

Нътропс де ачест адевър, Ам стървіт а ғнокті інтернате кө преу үшор, ла каре съ поатъ ажыңе ші стъріле челе маі скъпътате. Са гъсіт үп бърбат каре т'а прічепт, 'і ам визитат пенсіонаты, ам ръмас тұлдыгтіл ші 'і аръттм а Ноастръ синчерь реквощінгъ, пы пытай пеп-тры резултатын доказидит, дап ші пептры кестія резолватъ: Акыт ліпса ші неапърата требынгъ де інтернате с'а қвоскет; тот ғнтр'о време с'а добедит ші пытинга де а се ғнокті асеменеа ашегътимінте, аша пре-күт требвінда чере, не үп преу адікъ атжт de үшор, ғнкет ғаміліле де челе маі шічі стърі съші поатъ пыне копіи ғн пенсіонат: Доъ-зечі сәфанді пе ляпъ есте тот че съ чере пептры ғнтрещінереа үнікі школар ғн пенсіонаты Бухолдер.

Ставила чеа таре акыт есте ліпса de ғноктіпері күчі din ғнпор-чире Не ліпесек тоате, ші алевоінделе ші пидиілі че ғноктіпінът пеп-тры чел маі пас de ғнайтаре че ат вои а ғаче, сжит маі пре-сіе де чеа че'ші ар пытва чине-ва ғноктіні ғн орі-че алтын парте де лок. Кх тоате ачестеа ғнчепереса с'а ғъкет, пытда с'а dat, Нъдеждым а ведеа пытърл de асеменеа пенсіонате ғнвудіт; гъвернзі де ғнтинде тұна ші е гата а де вені ғнтр'ажектор.

Қанд школарій вор фі інтернаті ші сұхшын үнел прівегері ші дісчи-пліні, атвічі пытет пыдъежді кө вор да ші шкоалеле поастре тот ро-дя че сжит фі ғндрент а адіста; маі алес қанд ші пырінділ вор фі кх маі тұлть дәрере пептры копіи лор: е рак қа үп копіл съ есө ръя, съ пы ръспензъ ла стредаітоареа ғнгріжіре а пырінділор! Ам қвоскет пы-риңі каре се стражтора деңре че-л-алті а ле лор требвінде, іар қанд ера пептры крецдереса ші едкадіа копілор, пы ера келтвіаль көт де таре, пічі жъртфь, каре съ пы о ғакъ кө пътчере ші ғнокті; Ам қвоскет пырінді каре ғіеа прөа пыдінъ карты ші пы ера зі ғн каре съ пы, адікъ кітіе үп чесе ғнпревін кө даскълі ші съ ле ғакъ ексамен де чеа че аш ғнвъзат песте зі; де тұлте орі се ағла де ғафъ ші стреіні каре венеа съші петреакъ соара, ші қанд din ачеді асистені де прічепеа требвіа съ іа парте ка ексаминаторі. ғн зію қанд се пы-реа кө ғнвъзаттіріле се ғнтарасеръ біне, ведеа чінела ғнгърівітъ веселіа ғн образыл пырінділор, прекіт ла din ғнпострівъ ғнтрістъкінене, Е! Домілор, че етъладіе сокотіл кө ера пептры копіл қанд ведеа кө чеа din тоате зіледе ғерічіре сағ тұхніре а пырінділор спікізіра de ма-дамшій. Ачеді пырінді аш ғост рошкіні ғн Dmmezez a врт съ фіе ал меі, асеменеа пырінді ера пе ачеве време маі тұлды.

Аш-допі съ ведем ачест сімтімент сұсунат ші ғн времіле де а-кыт, атвічі ші ғн Dmmezez ар благослові родыл остеңелілор че върсът', ғнтр'алт кіп пы требвіе съ не атъріт ші съ кредем кө поасте алт чеа съ ғампласеезе оқіл пырінділор ші доюаса лор ғнгріжіре.

Домілор профессорі, шісіа ғнпевавоастръ е лобінъ ші ғнлазъ: кх о ғнпінъ ші стърінгъ вені ғнденініо, Сантем ғнкредідат, вені ғнрі імперфекциіле де астъзі ші din zi ғн zi маі тұлт вені ғнпіра кон-сiderаціе ші реквощінга пыблікъ.

Din парте-Не қвоящеді імпортанда че аташтм ға інстрюкция пы-блікъ біне діріжать, ші пыдъжділе че реземтіп не джнса. Сжитесі ғнгърі а Не гъсіт tot-d'авна чел дінткіш а въ преу үніа въ ғнккіража.

— № шіш, сжит ғоарте тұрврат! Мжна пырінтелі міеъ м'аш ғнспытмалтат кө тотыл, ші соарта Zanaidei, тъ пыне ғн чеа маі де пе ғртъ дісперадіе. — Ах! Xricanf'e пытм тъ сінгір ғнмі еші адевъ-ратыл амік ғн ляте, — тоатъ сперанца о амш ғн тіне, — скапъне!... ғнтревіндеозъ тіжлоачеле че ле сокотіл маі потрівіте... роагъ... ғн-деплекъ пеғ пырінтеле міеъ..... ші дескіде дръмъ късъторіе теле кх Zanaida!

— Непорочите! Сърмане Віктор! — адъогъ тръдіторл ғнпвръ-шанд пе ғрателе съй, — сұпърапеа ші трісгеда тіеа о поыл қвояще din ғнкъртіле че'мі ғсворъскъ din оқі!.. Ез ам лякрат тот че атпвтт ғн ғолосыл тъй, ғнесъ din непорочіре тоате аш ғост ғнадарніче. Маі раздъ ғнкъ пыдін... тәжіне воіш рғага din поыл пе пырінтеле міеъ ші дака ва ғн тот пеңдеплекъ, пытм атвічі пытет ғнліде ла о пызъ хотържре.

Днпъ қввінтеle ачестеа, Xricanf'e аш ғнчепт din поыл а ғнбъръ-шанд пе ғрателе съй, ғнл рғага съ се міндеасы ші съ се ғаватъ кх то-твіл де ла ғнръпастіа дісперадіе.

Сеара, ел с'ағ dес ла Nъдеждеса ғнгамтфат de ғннделе че қып-тасе ғн ғнфаворыл лаі Віктор.

Le collège aurait beau être organisé aussi bien que possible, et pos-der les hommes les plus aptes à enseigner, l'élève ne profitera en rien perdra son temps en vain, s'il se borne à suivre les classes et consume suite le reste de son temps par les rues, en alleés et venues, ou à la lam son dans des distractions de tout genre.

Convaincu de cette vérité je me suis attaché à la création d'internat à prix modique et à la portée des conditions les moins aiseés. Il s'est trouvé un homme qui m'a compris; j'ai visité son pensionnat, j'en suis resté satisfait, et je lui témoigne ma sincère reconnaissance non seulement pour résultat obtenu, mais encore pour avoir résolu cette question. Aujourd'hui manque d'internats et leur indispensable nécessité ont été reconnus, ainsi que possibilité d'en créer de pareils, c'est-à-dire à un prix dont l'extrême modicité permette aux familles les plus pauvres d'y placer leurs enfants; 20 svanzig par mois sont tout ce qui est demandé pour l'entretien d'un élève au pensionnat Buholzer.

Parmi tous les obstacles que le défaut absolu de moyens nous suscite à chaque pas, l'un des principaux est le manque de tout local adapté à établissements. Toutefois le commencement a été fait, l'impulsion a été donnée, et nous espérons voir augmenter le nombre de ces pensionnats; l'assistance du Gouvernement leur est constamment acquise.

Lorsque les élèves seront internes et soumis à une surveillance et discipline continues, nous pourrons espérer que nos écoles produiront tous les fruits que nous sommes en droit d'en attendre.

Nous réclamons dans ce but la sollicitude des parents; il est rare qu'enfant n'y réponde! nous avons connu des parents qui se privaient du nécessaire pour pouvoir subvenir à l'éducation de leurs enfants, et qui se partaient avec joie à tous les sacrifices qu'elle exigeait; nous en avons connu n'ayant eux-mêmes que peu d'instruction, ne laissaient point passer un jour sans consacrer une heure à l'examen et à la répétition des leçons journalières de leurs enfants. Souvent des personnes étrangères venues pour la soirée se trouvaient présentes, et celles qui étaient en état de le faire prenaient part comme examinateurs. Rien n'égalait la joie des parents lorsqu'ils trouvaient que les études étaient en voie de progrès, comme leur stesse lorsqu'ils croyaient à un résultat contraire.

Quelle émulation, Messieurs, ne devait point ressentir ces enfants, voyant que la satisfaction ou le chagrin de leurs parents dépendaient chaque jour de leur plus ou moins d'application?

Je puis le dire avec d'autant plus de conviction que ces parents étaient des Valaques, et que Dieu a voulu qu'ils fussent les miens. De tels parents n'étaient pas rares alors!

Nous serions heureux de voir ce sentiment se réveiller aujourd'hui; c'est alors que Dieu bénira le fruit de nos travaux.

On se ferait illusion en croyant que la tendre sollicitude et l'oeil vigilant des parents peuvent être suppléés.

Messieurs les Professeurs! Vous avez à remplir une haute et noble mission! Vous y parviendrez par le zèle et la persévérance. Nous ne doutons pas que vous saurez triompher des difficultés du moment, et acquérir par de nouveaux droits à la considération et à la reconnaissance publiques.

Vous connaissez l'importance que nous attachons à une bonne direction de l'instruction publique, et les espérances que nous y plaçons. Soyez certains que nous serons toujours le premier à vous apprécier et à vous encourager.

Мілевска ворбен кх Амфіса ші се пыреа а ғн ғоарте весель пеп-тры ғнтрепіндеозъ еі каре о асірхра de үні ғнпін резултатъ. — Үні о-беніце де ла ғаръ адеккенді ғінчі сүте de ғнтбле. Мошвл еі о ғншіндеасе вербалъ, кх ғн скварт ғнпін ғн ва дескіе ғнітвл хотържре ші а соарте лаі Ерастов.

Xricanf'e аш dat denліпъ лът-ріпе деңре требіле сале ші ғн чеа din ғнпін аш ғнтреватъ пе Nъдеждеса: de че ғолоск аш ғнімі ғнк-ріле копіете ғн тұна пырінтелі Zanaidei, күчі еле аш ғнпіндеозъ ғн-тжліріле аманцілор каре сжит de неапърать певое днпъ тарша чеа dat ел ляккірілор?

Мілевска к'үпъ жімбет інфернал ға ғнккіра жеа де ғн ғоарте

— Тұ шіш Xricanf'e кх Віктор е ғнрікоск ші Zanaida е ғоарте сія-песъ воінде пырінтеши; еі се пот арқынка ғн пръпастіе пытм при а-ғел de intріціи сағ тәржіл дар алтғел.... Дар съ пе ляшт адію, тұ пр-вегеазъ ғнне ші терміндеозъ пе тіліе ляккіл ғнчептъ; — ғн шаде ғн-деплекъ оаре сеара ғнкіс ғн ғасы кх mine, пыл требвіе ғнкъ съ ғн-

Інші школар! Скіпетр діл ініма фіе-кървіа дін воі мі с'підім е-  
мо че въ тішкъ ділтічест чес, пътвідевъді дін фрацета воас-  
віроть де зи адевър, къ ла таңна фіе-кървіа дін воі есте а до-  
шеріг, а бірі орі-че апевоіпць ші а ажапе үнді дореше, дес-  
сі хотъраскъ ші съ фіе пеклітіт діл а са хотържре: стървіі пе-  
неніт ла ділвъцътвръ, ші ны піердегі пічі зіоа пічі поаупеа дін ве-  
новіла атміші а скопвлі че в'аді пропхс. Німік, копії міеі, ны  
зікіндеңде де кът пріп сідорі ші стървіі пеобосітъ, ачеаста есте  
и че атот Креаторвл а діктат фіндеіл отенеді! Карап дін воі се  
нітіа ділсіші къ ачеастъ хотържре ші ва стървіі ділтічиса, ачелія  
и асігра де астъзі вп вітор фіртос ші ділтіс.

Коніл міеі, №здѣждім тұлт діл цеперадіа че се рідікъ ақыт, фіш  
зікіндеңде къ лаңт парте ла тоате ліптеле воастре ші въ ділсоуді  
тіріле челе маі ші челе маі кълдіроасе.

Інші тұлт ростітъ де Діректорвл скоалелор в  
націонале К. Бозіан в къ окасіа ділвърдіріі  
преміелор діл апвл сколар 1851—1852.

### ПРЕА ДЛЪЛЦАТЕ DOAMNE!

Ефорія віне астъзі съ діа сокотеалъ деспре кіпвлі къ каре а ціпітъ  
иастрікциі Швіліче діл кърслі апвлі сколаръ трекутъ. Тот діа-  
лтаре амінті де а ны перде дін ведере скопвлі че діл, арътаді  
шіміеа Воастръ, Ефорія с'а сіліт де а кълтіві ші а Фортіфіка діл  
Факультіділ реліcioase, торале ші інтелектваль. Ні ачеастъ  
Ефорія, літінать де ділалта ділделепчікпе а Мърій Воастре, есте  
ръкъ ва ажапе съ діа църій върбаці къ темере дін Dymnezeipe, къ  
кітікъ кътре інсітутіл църій діл каре проведінца а воіт ка съ фіе  
ші, ші капабілі де а есерса філкійле соіале че вор фі кетаці съ  
не.

Но кът ділпрежвръріле ші сарчіна ітпесь Ефоріеі скіп de греле,  
нат еа ші агенціі еі ділделегеторі, коровлі професоралъ, терітъ а  
кітікаді къ інділценду: ны есте пімені каре съ ны шіе къ о реце-  
нії. Ак ідеіле ші сімітентеле үніеі падіі ны поате фі Фапта үні  
нітіпі; ачі есте локъл маі тұлт де кът опі үнді а зіче ділпре-  
зіл Ашіан: *Каі копон поллоу ҳай ҳоғону мажғоду, ҳай ділтану, әу*  
*....* Діл адевърѣ едзакія тінде неконтеніт съ кълтіві Факуль-  
тате патврале але оғазлі; пріптр'жиса воіт съ Фортітъ пе отв ші  
и дікем din стареа de патвръ, діл стареа соіалъ, діл стареа чі-  
ніділ. Едзакія діл есте есепдіаіт актівъ, ші актівітагеа обосеңде  
иі се поате есерса de кът пріп тітіпі.

Скоалеле пріттаре, дескісе діл ачеастъ апвл сколаръ, ші каре скіп  
шіе ла чеа ділтікі кълтвръ торалъ ші інтелектваль а жіліші,  
терітъ дін зі діл зі: ділвътътъдірэа ділвътътътврі методілі ла-  
піріанъ, Фортіреа үніеі бібліотече спечіале пептіръ ачеастъ сколі, скъ-  
и предзіл кърділор, тоате ачеастъ ші алтеле скіп тізлоачеле пріп  
Ефорія се сілеще а діллеспі інстрвіціа елементаръ. Елементелі  
діл Натврале кір ла ділкъ локъ діл програмале ачестор сколі. А-  
жапітіа стідінді патвръ, ва зърі діл тоатъ креація пе Креаторвл,  
шіліе патвръ о ва ділвъца кълтвл Dymnezeipі.

Цімласійе жаде тінерініа ешінді дін скоалеле пріттаре віне съ се-  
мекъ de о інстрвіціе маі перфектъ ші маі ағандантъ, скіп асе-  
ні овіектіл үніе ділгіжірі стървітоаре дін партеа Ефорія. Ачі ка-  
и скоалеле пріттаре, Ефорія се сілеще дін тоате патвріле съ апро-  
інстрвіціа de опі-чіце воещте а о ла, къчі есте ділкредіндаръ къ-  
тіл патімілे інкілте скіп дін інстрвітті de десірвіціе пептіръ  
ши семеніл съ, къ атжт пріп кълтвръ ачеасте патімілебінъ сімті-

тіл кът-ва тітіпі, діл кължінді.... кължінді ва вені тітіпіл ділкіт  
иі пептіръ тот-д'азна недіспірділ.

Neodixna, перебареа ші тіка спераціа піссеңе пе Віктор діл таре-  
мізіе; ел ашепта пе фрателе съ ділтікі маі во крітіалістъ че-  
шішілтъ септена de moarte саід de ертаре; Xpicanf с'аід префъ-  
къ віне de ла ділрітеле съ ші арваккідіші пълвія пе мась, с'аід  
иі ділтіпі жеді, ші ай зісік кътре Віктор:

— Тоате с'аід сілжітік фрателе міеі! ны почік ділвіплека ма-  
и пе пептіреле пострв! Ах Віктор! ны скіп діл стареа de а те а-  
тіл!

— Ші діл, соарта міа е хотържть?

— Къ десівжірі. Шірітеле т'аід опріт ка съї адікъ маі тұлт  
шіе de тін. Ах Віктор! пепорочіреа та тъ ділтістейз фоарте  
ші! фіръ ділдоіалъ, дака та al фі ішітік о фатъ дін попоръ, атжіл  
ші фі фост чеа ділтікі кароле съ сакріфіціз тоате пептіръ тілді-

Jeunes élèves! les sentiments et les émotions qui vous animent dans ce moment trouvent un écho dans notre âme! Pénétrez vous dès à présent de cette vérité qu'il dépend de chaque'un de vous d'acquérir du mérite, de venir à bout de toute difficulté et d'atteindre à une position honorable; il suffit d'une volonté ferme et persévérante. Mettez donc le temps à profit sans perdre un seul instant de vue le noble but que vous nous proposez. Rien ne peut être obtenu, mes enfants, que par le travail et l'assiduité; telle est la Loi que le Créateur nous a imposée.

Mes enfants! Nous mettons de grandes espérances dans la génération qui s'élève; soyez certains que nous prenons le plus vif intérêt à vos efforts, et vous suivons de nos yeux les plus fervents.

тептеле челе маі побіле ші фолосітоаре отенімел. О соіетате ны поате  
есіста de кът кжнд тажорітатеа шіе а респекта ділпретвріле үніл ал-  
твіа, ші ла ачестік ресклітті ны се поате ажапе, de кът кжнд паті-  
міле отвілі скіп стжіппірате de торалітате ші ділфрікнате de діл-  
делепчікпе.

Літба үніе падіі есте діл рапорт діректі къ чівілісадіа еі: Літба  
поастръ, къ тоате къ інкілтъ, діл дін патвра еі копринде тоате еле-  
ментеле de перфектабілітате; діл требвіа пітіл үніл модель, ші ібсе де-  
те tot de персоана ділалтъ каре інспіръ пе Ефоріе ші тоатъ інстрвік-  
ціа піблікъ: Літба латіпъ се алесе de модель, ші үніл стіділі компа-  
ратів ділпре ачесте діоъ літбі се үртвіа зі стървііпъ. Дін ачестік  
паралелістъ літба ротжпъ ва ділжінді коншіпіца калітцілор сале, ва  
квоаще карактеръл съді ші діші ва сімді дефектеле.

Маі тұлт тіпіріпі de кърді се фік ділконтеніт, тоате къ квіт  
де а ділавділі бібліотика шіпіделор діл літба ротжпъ.

Мъсірі дісчіліпіарі се фік саі се перфектъ діл тоате зілеле;  
къчі Ефорія есте ділкредіндаръ къ таңвръл, ка съ респекте ординзіл  
діл соіетатеа чеа таре, требже маі ділтілі съ фітвіде а-лә респекта  
діл таңвра соіетате цімпасіаіль; требже ка респектыл үніе оржінділ  
съ фіе о ділтіпіріре фіквіа діл фіръезітіа върстей, ші ділтірітъ пріп  
аніл вървітіе.

Нічі віаца, пічі діххіл үнілі отвілі ны скіп атжт de ділтіс діл кът съ  
ле пітет ділтіріці къ фолосі діл фелірі de стіділ, de ачі паше пептіръ  
отвілі пічесітатеа de а спечіаліса обіектілі стіділілор сале.

Спечіалітъділ е се үртвіа ла поі астъзі, скіп шіпіца Дреңтвіл, ші  
капошіпіделе пічесарілі пептіръ Формареа үніе біні ініпірі чівілі; а-  
тінділік ачесте шіпіде скіп de ділтіліа требвііпъ пептіръ поі: Чіні ны  
шіе къ ділпретвріле скіп артеріле пріп каре чірквілі котерділ ші віаца  
үніе падіі; Ішар жірікспослілі се вор ліпта tot de авна ділпрежвръ че-  
лор діоъ колоане че сівдінік соіетатеа, фаміліа ші пропріетатеа, ші  
ле вор апъра ділпотріва ідеілор барбаре пісекіте din үліреа фатадъ а  
егоістілі ші а інвіділ крескіті діл скіп пішіпіде.

Діп ділалта воінъ а Мърій Воастре свівепілі се даі ла Пенсіон-  
ате пептіръ атжінділ секселе; ішті кът үніл гаєверпі de пірінте ділтірі-  
жаще пептіръ креццеріа філор сы.

Dін скоаларі се скіп діл скоалеле півіліче үніл шеді діл Пенсіон-  
ате Бахолдер, аліл діл каселе пірінцілор, дін ачесті дін үртъ ай ешіт  
преміаіл а треіа парте; ішті din чеі ділтілі, адікъ de ла Пенсіонатеа  
Бахолдер пе жіттате.

Пірінгіл се пот оаре опрі de a adвче тілдітірі de реккюшіпъ  
Ліллдімел Сале каре а креатѣ ші протеңе ачестік асілді de edзакія а  
жапіті? Ішар пірінцілор каре ціл асвірье сарчіна edзакія філор лор,

тіріле бътражпілі; діл кът пептіръ Zanaida.... Ea'i үн ділкірі ділподо-  
бітік къ тоате харвріле фірътоасе але патврел... ділкіріл блжіндеі ші а  
бініттіде... ox! de сігір къ се ва ділвіплека воіндеі пірінтельі съді ші  
ва da таңна са үніл отвілі пісекіріті діл компараціе къ амантул съді!...  
ea діл скіп тіті пріп ділвіплека сіллікъ діші ва вестежі флоареа фір-  
масеі... ей пресітцескі къ Zanaida пептілділ сіфери позиція са трість,  
о тоарле грабнікъ діл ва прекврта віаца... ші атвічі пепорочітіл тіе  
фрате... ах! пітіл сінгіра ідеа тъ фаче а тъ ділспытжата ші а върса  
лакръмі!...

Віктор ай ліят de таңнъ пе фрателе съді ші к'вр коражік сіліті,  
а адаосі;

— Бініл тітіз фрате ші атвікъ, лірішешете! соарта поастръ е хо-  
тържть.... ей ны почік тры маі тұлт фіръ Zanaida! Акыт те рог ны-  
маі de үн лікір, ка съ прелвпітік ділкъ кът-ва тітіпіл късъторіеа еі,  
ші съ жандім кът съ скапа din үрпа пірінгілор.

(Ва үрта.)

Ефория се веде къз дърере сълтъ а ле спъне къз ар *fi de dopită* съ айъ о *днгржире* маи активъ ши таи стървтоаре, ши съ нъ пързъ din ведере къз *днгржире* доместикъ есте комплиниреа печесаръ а инструкција пъвлече.

Челе-л-алте пенионате ши сколи привате съпът асеменеа обектъл външни *днгржире* активе. Ефория дълготеиате не ачестъ проприеа неконтестабилъ, къз външни гъвернъ аре френт ши даториа а привегия ши а органика инструкция пъвлече, потриватъ къз требвите на социетъц, а Фъкът де кържандъ маи тълте инструкција, проп каре дълготе алтере се чете воеа Ефория пентръ декидероа външни сколи, торалитатеа ши капачитатеа жмъвъдъторвъл, външтатеа методовъл, аprobация de Ефория а тътвълор кърдиле didaktиче, ши външни стъдија спечиалъ алд лътвъл ротаже.

Скоала де арте външни асеменеа din кълдъроаса ши първитеаска жнгржире а Мърри Воастре, ва асигура външни ши торалитатеа маи тълтор фамили; не ва адъче жи старе де а Фабрика пои жншинае обектеле тревъвъчиоасе отвлъл пентръ външни, ши не ва лъбера де тръвълъ че дъмъл индустрие стреине.

Агріклътра, ачест външни ісворъ де бъгъдие пентръ пътжитъл постръ, ера пънъ астълъ къз тотъл пежнгржире: ши ачи конформ къз воинца Лъпълдиме Воястре, проп интродукция кълтвръ дъзилор, външни пои ісворъ де бъгъдие ресаре пентръ царъ.

**Domnul Monti асеменеа а цинът външни къвжитъ жи французеще, ма каре Мъри Са асеменеа а ръспънис челе вртътоаре:**

#### Домнъле Монти!

Къпоашеи импортенда че аташът ла стабилитетъл *Dътпъевоастръ*, дъл привит ка ръсадъл че маи прищосе de *днфлорире* системи инструкција пъвлече де аичи. Мълдъл пърингъ лъссе обичеи а тримите копии дъл статърите Европи спре а стъдия граматика ши ръдименто. Динтръ ачеаста ізвора ковжирштоаре келтвел, пепътърате инковенене, ши дънфлоршт рътъчиреа тълтор тіпери архакаци, din чеа маи Фрацетъ а лор върстъ, дъл стреинътате, Фъръ привегере, Фъръ дипеки, Фъръ кънтъш де тикъ симпатиа din партеа къвя. Адъл резолват, Domnъле Monti, о кесте din челе маи импортанте, адъл Фъкът дълведерат жи окий ачелор пърингъ къ, Фъръ аш депърта копии din съпъл лор, Фъръ а жертви келтвел ковжирштоаре къз дълтредионеа дъл стреинътате, тіпери жи пот Фаче аичи вътманюареле дълтокита прекът съпът регълате дъл колецијрите Парисъл. Да екзаминише че съа Фъкът естимп дъл институтъл *Dътпъевоастръ*, съз гъсит школаре каре пот дълтръ тоате цинеа конкремента къз чеи din класеле конъспънътоаре але колецијрите Франци.

Domnъле Monti, ам прецвят tot-d'авна теритъл *Dътпъевоастръ*, дар зелъл ши концијнда къз каре външни *днделпълъ* професия, че о привиди ши екзерсација дълтръ адеър ка външни сачердоци, дълъ даъ прилеж а външни о търтърцире пъвлече de a Ноастръ тълцътъре, ши а външни рекоманда de изноавъ цинтиреа ла резултатъл че афъстът де ла ачест институтъ. № външни обосија, стървъл пеърчетат а дълделпъл лъпселе ши а комплекта система дълвъцътърим; Пърингъ вор жнделеце Фолосъл че ле презентација ши вор предви осърднициле *Dътпъевоастръ* останел, външни венеи дълтръ външни ажтор, ши спре адъоција де жнкъражаре, рекъпънда Ноастръ прекът ши а пъвлече външни есте къзъшвигътъ.

#### Департаментъл din Нъвълтъръ.

Фиинд-къз ла 1-и щи ал 2-леа лідітадије, а външни пощилор десътърдија дрътвъл Кълърашъ, нъ съа арътат пънъ външни допитор, дектът астълъ Марци ла а треја лідітадије, каре сокотиндеа дълтжия стрігаре, съа хотърят ка а доа съе Фие съмътъ ла 5 щи а треја Марци ла 8 але корънтеи лъпъ. Де ачеа съе пъвлече спре щијнда тътвълор ка оръ каре ва фи допитор съе арате ла дълсемнатате маи със зиле дъл пресасвия Ч. Сфат административ екстраординар спре а се Фаче търгвиреа.

Директоръл Департаментъл D. Ioanid.

No. 3303, апъл 1852, Ісле 1-и.

#### Сфатъл Оръшънек din Бокбрещъ.

Лън зилеле де лідітадије че аж фост сорочите пентръ външни злічори din тахалаоа Флътжанда de алътъреа къз пропріетатеа лъи Михълътъ Боїческъ, каре съа гъсит петревъчиоась ши дъл катиогрие de а се дн-къде ши а се бине дъл Фолосъл касиј орашъл, пеарътъндесе пънъ външни

Лън съфлоршт едъкада реліоась ши тораль, интелектуалъ щи фесионалъ а жнпиме, централисада администрации инструкција пъвлече, тълцъреа библиотечи ротаже, лаъ обектъл окапаціи ши гржел пеъкъните а Ефория. О рецензираје жи идеи ши симтименте, лаъ скопъ каре тине.

Иар вои жнпиме, сперанца Фамилии ши а пеатвлъл востръ, сълълъ а мерита ѹвъреа първитеаска къз каре гъвернълъ външни жнкълъзеще щи креше. Стълпиреа кавтъ ла Фие-каре din вои, ши външни де стеинъ щи чинъ пъвлече. Капъл пеатвлъл външни приведе ши аплаудъ ла ісбажнълъ стре; вои гъстади астълъ чеа маи таре тълцътъре теритълъ ѹвърълъ. Фие къз трътъфъл востръ съе деби външни събъектъ de етъладе пентръ външни дисциплини външни; фие ка ачеасть зи солетъл жи каре се жнкълъзеще ритъл рекъпъскът, съе рътже пеъкърсъ din мемориа лор ши съе лаълъзътъ а о мерита.

Преа Лъпълдате Doamne! жнпимеа рекъпъскътоаре de тоатеа външни фачеръ, Bi се жнкълъ depвindъ ла пічоареле Лъпълдиме Воястре d'жнпакълъ фръкте але тълчъ лор; ши ачесте inimicі пеъвестезите жи външни патимилор, ачесте съфлете, асилвълъ адеъвърлъ ши алъ ипаче ачесте гласъръ плъквте лъи Dътпънезъ, къз тълните кътре червъ, жи външни щи жи червъ пентръ външни външни фачеръ, о външни жнделънгъ ши Фернълъ Принцълъ лор.

#### Monsieur Monti!

Vous connaissez l'importance que nous attachons à votre établissement nous le regardons comme la pépinière la plus propre à faire fleurir notre système d'Instruction publique. Un grand nombre de familles s'étaient habituées à envoyer leurs enfants à l'étranger pour y faire leurs études. Il en résultait des dépenses considérables, de nombreux inconvénients et enfin les résultats les plus funestes pour un grand nombre de jeunes gens abandonnés à eux mêmes sans guide et sans direction dans l'âge le plus tendre.

Vous avez résolu, Monsieur, une question des plus importantes. Vous avez démontré à ces parents que leurs enfants pouvaient faire ici les mêmes études sur le même pied que dans les collèges de Paris sans qu'il soit nécessaire de les éloigner du sein de leurs familles et d'avoir recours à des sacrifices sensibles pour leur entretien en pays étranger. Les examens qui ont eu lieu cette année dans votre institut ont prouvé que plusieurs de vos élèves pouvaient sous tous les rapports soutenir la comparaison avec ceux classes correspondantes des collèges de France.

Monsieur Monti! nous avons toujours apprécié votre mérite; le zèle scientifique avec lequel vous remplissez votre profession, que vous réglez et exercez réellement comme un sacerdoce, nous fournit l'occasion d'exprimer publiquement notre satisfaction et de vous recommander entre autres que nous nous proposons d'atteindre par votre institut. Persévérez dans cette voie, efforcez-vous de suppléer à ce qui nous manque et de compléter le système d'études. Les familles apprécieront les avantages que leur offrons, et rendant justice à votre zèle et à vos fatigues, elles vous porteront leur concours, auquel vous pourrez ajouter comme nouveau moyen d'encouragement notre reconnaissance et celle du public.

доритор, съа хотърят а се Фаче de исноавъ зиле де лідітадије лазъ, ши 12 але външни Ісле.

De ачеа се пъвлече спре щијнда ка допиторија de а къмълъзеще са злічоръ, съе се арате ла Сфат дъл дълсемнатате зиле, кънд естесе Фачеmezat дъпълъ оржандъялъ.

Президент Гр. Обедеанъ.

No. 3793, апъл 1852, Ісле 25.

— Лън зилеле де лідітадије сорочите de Сфат проп пъвлечеа din No. 3286, пентръ външни зиле де а къмълъзеще са злічоръ, съе се арате ла Сфат дъл дълсемнатате зиле, кънд естесе Фачеmezat дъпълъ оржандъялъ.

Президент Гр. Обедеанъ.

No. 3881, апъл 1852 Ісле 27.